

Dr. Ivan Svetlik, rektor Univerze v Ljubljani

Kaj lahko visoko šolstvo stori za razvoj kompetenc?

Prispevek visokega šolstva k razvoju kompetenc ima mnogotere dimenzije. V precejšnji meri je odvisen od tega, katere zmožnosti in kompetence mladi razvijejo na nižjih stopnjah izobraževanja in katere prinesejo v visokošolske institucije kot rezultat socializacije. Nadalje je treba upoštevati, da tudi v visokem šolstvu izobraževanje nima le naloge usposabljanja za uspešen vstop na trg delovne sile, temveč tudi za uspešen osebni razvoj, aktivno državljanstvo in zasebno življenje. Prehod mladih skozi visokošolske institucije naj bi pomenil tudi prehod v samostojno življenje in odraslost.

Eksponencialno naraščanje količine tehnoloških in družbenih sprememb ter obsega znanja nenehno odpira vprašanja razmerij med učenjem in pozabljanjem, med učenjem in poučevanjem, splošnimi in specifičnimi znanji, generičnimi in prenosljivimi ter delovnospecifičnimi kompetencami, konvergentnim in divergentnim mišljenjem, pa tudi vprašanja o vlogi dela pri učenju in izobraževanju, o razmerju med šolami in delodajalci, o nacionalnih specifikah izobraževanja, o (ne)možnostih predvidevanja in načrtovanja izobraževalnih potreb in podobna.

Slovensko visoko šolstvo je šlo skozi proces bolonjske reforme prav z namenom, da bi znanje, ki ga posreduje mladi generaciji, nadgradilo s kompetencami, kar naj bi mladim olajšalo vstopanje v svet dela in v samostojno življenje. Koliko nam to uspeva, ostaja negotovo, saj vsi drugostopenjski programi še niso dali diplomantov. Vseskozi pa se sprašujemo, koliko se je spremenila forma in koliko tudi vsebina, koliko se je spremenil način dela učiteljev in razmerje med študenti in učitelji, koliko se v izobraževalni proces vključujejo nova spoznanja in nove tehnologije ter ali zaključujejo izobraževalne programe bolj ali manj kompetentni diplomanti.

Večina visokošolskih institucij že sama spremlja kariere svojih diplomantov, njihovo zaposljivost, kakovost dela, ki ga opravljajo, uspešnost pri nadaljevanju izobraževanja in podobno. Pomembno dopolnitev pa vidimo v zunanjih evalvacijah našega dela in doseženih rezultatov. Raziskava PIAAC je nedvomno ena osrednjih, saj bo visokošolskim organizacijam zagotavljala povratne informacije o šibkih in močnih straneh njihovih diplomantov ter o delovanju izobraževalnih, delovnih in socializacijskih sistemov v državi.